

Homilie bij de vierde zondag door het jaar (C) in O.L.Vrouw Assebroek op 29-01-2022

Lezingen: Jeremia 1,4-5.17-19; 1 Kor 12,31 – 13,13; Lc 4,21-30

Broeders en zusters,

Sinds enkele tijd staat Europa voor een groot probleem. Duizenden vluchtelingen stromen Europa binnen, op de vlucht voor oorlogsgeweld of op zoek naar een menswaardig leven. En de actuele oorlogsdreiging rond Oekraïne zal wellicht nog meer mensen op de vlucht doen slaan. Hoe reageren we daarop? Zeer verschillend. Er zijn landen die hun grenzen sluiten, letterlijk met muren en prikkeldraad. En er zijn landen die grote inspanningen doen om die vreemdelingen te ontvangen. Sommige landen zeggen: “eigen volk eerst”. Andere landen zeggen: “In het verleden zijn we zelf ook vluchtelingen geweest en hebben andere landen onze burgers opgevangen. Nu moeten we hetzelfde doen tegenover hen die een beroep doen op onze gastvrijheid”. Ook de mensen reageren verschillend. Er zijn mensen die zeggen: we moeten een inspanning doen om die vluchtelingen te helpen, om ze goed te integreren. Maar er zijn ook mensen die bang zijn dat vreemdelingen hun welvaart bedreigen: in plaats van al dat geld aan die vreemdelingen te geven, zouden ze het beter geven aan de armen en behoeftigen onder ons, zeggen ze. Eigen volk eerst, en pas daarna al die anderen.

Wat moeten we daarvan denken? Hoe staan we als christenen tegenover dit probleem? Misschien kunnen de lezingen van deze zondag ons daarbij inspireren. In het evangelie horen we wat Jezus overkomt in zijn eigen vaderstad Nazaret. Hij treedt er op in de synagoge en hij zegt dat het Schriftwoord dat hij voorgelezen heeft, in hem tot vervulling komt. Hij is de aangekondigde profeet die een nieuwe wereld zal brengen, een wereld van vrede en rechtvaardigheid. En de mensen reageren aanvankelijk enthousiast: ze zijn verbaasd dat er zo'n mooie woorden uit zijn mond vloeien. Ze zijn enthousiast dat een van de hunnen, de zoon van de timmerman die om de hoek woont, reeds zo'n prestige heeft als wonderdoener en profeet. En ze verwachten veel van hem: hij kan zijn redenaarstalent en zijn wonderkracht inzetten ten voordele van zijn stad Nazaret. Eigen stad eerst toch!

Maar Jezus de profeet doorziet het groepsegoïsme van zijn stadsgenoten. Hij weet dat ze van hem verwachten dat hij zijn talenten gebruikt in hun voordeel: “Geneesheer, genees jezelf. Doe al wat, naar wij vernamen, in Kafarnaüm is gebeurd, nu ook in uw vaderstad”. Er steekt een verwijt achter: waarom doet u niet eerst wonderen in uw eigen vaderstad, vooraleer u elders wonderen verricht? Eigen stad eerst, zo denken ze. De zieken en bezetenen elders moeten maar wachten. Genees eerst onze zieken en bevrijd eerst onze mensen die door de duivel gekweld worden.

Maar Jezus verdedigt zich met een verwijzing naar twee profeten die ze kennen uit de Schrift: Elia en Elisa. Ook deze profeten gingen niet uit van het principe: eigen volk eerst. Toen er een grote hongersnood heerste over die streek, werd Elia niet gezonden naar de vele weduwen in Israël, maar naar een weduwe die in Sarepta woonde, in het heidense gebied van Sidon! En in die tijd waren er vele melaatsen in Israël, maar de profeet Elisa werd gezonden naar een niet-jood uit Syrië, Naäman. Jezus' dorpsgenoten zouden dus moeten weten dat een profeet niet zelf zijn werkterrein uitkiest. Een profeet geeft geen voorkeur aan zijn eigen volk. Hij gaat Gods woord verkondigen daar waar God hem zendt. God wil de God zijn van alle mensen, en daarom zendt Hij zijn profeten naar onverwachte mensen en streken. We lezen het vandaag ook in de eerste lezing uit de profeet Jeremia. God zegt tegen de profeet: vóór dat u geboren bent, heb ik u voorbestemd om profeet voor de *volken* te zijn! Let wel: God zegt niet: profeet voor eigen volk, maar profeet voor de volkeren.

Als profeet plaatst Jezus zich resoluut in de lijn van zijn voorgangers, de profeten. Hij weet zich door God gezonden om aan alle mensen het goede nieuws te brengen in woord en daad. Hij laat zich niet opsluiten in zijn eigen stad. Hij laat zich niet in beslag nemen door zijn eigen volk. Hij praat zijn eigen volk niet naar de mond. Integendeel, soms strijkt de profeet tegen de haren in. Wanneer mensen en volkeren hun eigen belang kiezen, gaat de profeet te keer tegen individueel en collectief egoïsme. Hij moet durven zeggen dat ze verkeerd bezig zijn. Hij moet hen wijzen op hun hardnekkigheid en hun zonde. En dat wordt hem niet in dank afgenomen. De profeet, die onbevreesd Gods woord spreekt, wordt soms belaagd, gelasterd, fysiek aangevallen en gedood. Kijk maar naar Jeremia, kijk maar naar Jezus, kijk maar naar de profeten in onze tijd, zoals bisschop Romero. Ze zijn geen vredige dood in hun bed gestorven. Ze zijn het slachtoffer geworden van hen die zich door hun woord van godswege bedreigd voelden in hun comfortabel bestaan, in hun eigendunk en eigenwaan.

Waarom hadden deze profeten de moed om zo op te treden? Omdat ze zich gezonden wisten en weten door een universele God, niet een “Gott mit uns”, maar een God voor alle mensen, een God van liefde die geen grenzen kent. Mensen trekken grenzen om hun eigenbelang, hun bezit, zichzelf te verdedigen. Landen zijn zelfs bereid om oorlog te voeren om hun eigen belangen en veiligheid te verdedigen. Maar God is anders. Zijn liefde kent geen grenzen.

Daarom worden wij als christenen uitgenodigd om mee te werken met diegenen die de grenzen willen openstellen voor armen en vluchtelingen, om hen niet als onze vijanden te zien die ons comfortabel leven bedreigen. Onze liefde mag geen grenzen kennen. In de tweede lezing hoorden we het prachtige Hooglied van de liefde. Paulus nodigt ons uit om die houding van nederige, geduldige en universele liefde te betonen. Dan zijn we navolgers van God zelf. We volgen hem in zijn universele liefde. Wij worden aangespoord om barmhartig te zijn zoals onze hemelse Vader barmhartig is. Wanneer we zeggen: “eigen volk eerst”, “eigen familie eerst”, “ik eerst”, de anderen moeten maar hun plan trekken, dan kunnen we niet barmhartig zijn, dan kunnen we zelfs geen christen zijn. Laten we aan God vragen dat we de goede keuze maken. Amen.

Adelbert Denaux, pr.